CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-2125 Chișinău **26 februarie 2025**

Aparatul Președintelui Republicii Moldova

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție", semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91 din 26 februarie 2025.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Copia certificată a Acordului (în limba română și limba engleză –33 file);
4. Nota de argumentare – 3 file;
5. Copiile avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale – 6 file;
6. Tabelul de sinteză – 2 file.

Secretară de stat a Guvernului **Ana CALINICI**

Ex.: Victoria Tăbîrță
Tel: 022-250-357

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 91

din 26 februarie 2025

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție", semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege cu privire la ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție", semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024.

Pentru Prim-ministru,

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe **Mihail POPȘOI**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe Mihail POPȘOI

Ministrul justiției Veronica Mihailov-Moraru

Proiect

LEGE
pentru ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție"

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție", semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024.

Art. 2. – Guvernul și alte instituții și autorități ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Uniunii Europene ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 91

от 26 февраля 2025 г.

Кишинэу

О проекте закона о ратификации Международного соглашения между Республикой Молдова с одной стороны и Европейским Союзом с другой стороны об участии Республики Молдова в программе Союза «Юстиция», подписанного в Брюсселе 15 октября 2024 года

На основании части (2) статьи 14 Закона № 595/1999 о международных договорах Республики Молдова (Официальный монитор Республики Молдова, 2000 г., № 24–26, ст. 137), с последующими изменениями, Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Одобрить и представить Президенту Республики Молдова для рассмотрения проект закона о ратификации Международного соглашения между Республикой Молдова с одной стороны и Европейским Союзом с другой стороны об участии Республики Молдова в программе Союза «Юстиция», подписанного в Брюсселе 15 октября 2024 года.

За Премьер-министра –

заместитель Премьер-министра,
министр иностранных дел **МИХАИЛ ПОПШОЙ**

Контрассигнуют:

Заместитель Премьер-министра,
министр иностранных дел Михаил ПОПШОЙ

Министр юстиций Вероника Михайлов-Морару

Z:\DRAN 2025\700\2025\Hotărâri\111\111-MJ-MAE(1)-redactat-ru.docx

Проект

ЗАКОН
о ратификации Международного соглашения между Республикой Молдова с одной стороны и Европейским Союзом с другой стороны об участии Республики Молдова в программе Союза «Юстиция», подписанного в Брюсселе 15 октября 2024 года

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. 1. – Ратифицировать Международное соглашение между Республикой Молдова с одной стороны и Европейским Союзом с другой стороны об участии Республики Молдова в программе Союза «Юстиция», подписанное в Брюсселе 15 октября 2024 года.

Ст. 2. – Правительству и другим государственным учреждениям и органам принять необходимые меры по выполнению положений указанного Соглашения.

Ст. 3. – Министерству иностранных дел нотифицировать Европейский Союз о ратификации указанного Соглашения.

Ст. 4. – Настоящий закон вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

ACORD INTERNAȚIONAL

între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție”

Bruxelles, 15 octombrie 2024

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA ROMÂNĂ ȘI LIMBA ENGLEZĂ

Ref. Ares(2024)7121583 - 08/10/2024

ACORD INTERNAȚIONAL

între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii Justiție

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia"), în numele Uniunii Europene, pe de o parte,

și

Guvernul Republicii Moldova (denumit în continuare „Republica Moldova"),

pe de altă parte,

denumite în continuare „Părțile",

având în vedere Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte[1], conținând Protocolul I privind Acordul-cadru dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova cu privire la principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii[2] care prevede că termenii și condițiile specifice privind participarea Republicii Moldova la fiecare program anume, în special contribuția financiară plătibilă și procedurile de raportare și evaluare, urmează să fie stabilite într-un memorandum de înțelegere între Comisia Europeană, acționând în numele Comunității și autoritățile competente ale Republicii Moldova pe baza criteriilor stabilite de programele în cauză[3];

ÎNTRUCÂT programul Justiție al Uniunii (în continuare denumit „Programul" sau „Programul Justiție") a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/693 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea Programului Justiție și abrogarea Regulamentului (UE) nr. 1382/2013[4] (în continuare denumit Regulamentul (UE) 2021/693);

ÎNTRUCÂT termenii și condițiile specifice ale asocierii ar trebui să fie stabilite printr-un acord internațional între Uniunea Europeană și țara asociată;

ÎMPĂRTĂȘIND obiectivul general al Programului de a contribui la dezvoltarea ulterioară a unui spațiu european de justiție bazat pe statul de drept, inclusiv independența și imparțialitatea sistemului judiciar, recunoașterea și încrederea reciprocă și cooperarea judiciară, întărind astfel și democrația, statul de drept și protecția drepturilor fundamentale;

RECUNOSCÂND principiile generale prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/693;

AVÂND ÎN VEDERE că, în calitate de parteneri cheie, țările asociate ar trebui să urmărească să participe pe deplin la Program. Prin urmare, trebuie urmărită aderarea țărilor asociate la obiectivele

[1] JO L 260, 30.8.2014, p. 4.
[2] JO L 260, 30.8.2014, p. 619.
[3] Prezentul Acord Internațional constituie și are aceleași efecte juridice ca și un Memorandum de Înțelegere menționat în Protocolul privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Comunității.
[4] JO L 156, 05.05.2021, p. 21.

programului, în special pentru a facilita și sprijini cooperarea judiciară în domeniul civil și în materie penală, pentru a promova statul de drept și independența și imparțialitatea judiciară, pentru a promova o cultură juridică și judiciară comună, precum și a unei culturi bazate pe statul de drept și pentru a facilita accesul efectiv și nediscriminatoriu la justiție pentru toți și a remediului eficient;

RECUNOSCÂND dorința comună a Părților de a dezvolta, consolida, stimula în continuare și de a extinde relațiile și cooperarea în domeniul cooperării judiciare și al accesului la justiția bazată pe valorile respectului pentru demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului;

Articolul 1

Scopul asocierii

1. Republica Moldova participă, în calitate de țară asociată și contribuie la toate componentele Programului Justiție menționate în articolul 3 din Regulamentul (UE) 2021/693 al Parlamentului European și al Consiliului.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Justiție

1. Republica Moldova participă la program în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul I privind Acordul-cadru dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova cu privire la principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii și în conformitate cu termenii și condițiile stabilite în prezentul Acord, în actul juridic menționat la articolul 1 din prezentul Acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea Programului, în versiunile lor cele mai actualizate.

2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la acțiunile Programului în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniune, inclusiv în ceea ce privește respectarea măsurilor restrictive ale UE[5].

3. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori la comitetul menționat la articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/693, fără drept de vot și pentru punctele care privesc Republica Moldova. Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Republicii Moldova în momentul votării. Republica Moldova va fi informată cu privire la rezultat.

4. Cheltuielile de deplasare și de subzistență suportate de reprezentanții și experții Republicii Moldova în scopul participării în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/693 sau la alte reuniuni legate de implementarea Programului sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu procedurile în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

[5] Măsurile restrictive ale UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

5. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a persoanelor care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului Acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

6. Republica Moldova ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Republica Moldova sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul Acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Republica Moldova.

7. Limba engleză va fi utilizată pentru procedurile legate de cereri, contracte și rapoarte, precum și pentru alte aspecte administrative ale Programului.

Articolul 3

Contribuția financiară

1. Participarea Republicii Moldova sau a entităților juridice din Republica Moldova la Program este condiționată de contribuția financiară a Republicii Moldova la Program și costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii (denumit în continuare „bugetul Uniunii").

2. Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:
   a) o contribuție operațională și
   b) o taxă de participare.

3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate într-o tranșă și în conformitate cu cererea de solicitare de fonduri și trebuie să fie plătită cel mai târziu la 45 de zile de la data apelului.

4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale Programului și se adaugă, atât sub formă de credite de angajament, cât și sub formă de credite de plată, cuantumurilor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru Program.

5. Contribuția operațională se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Republicii Moldova la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-ul la prețurile pieței care trebuie să fie aplicat se stabilește de către serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calculele bugetare din anul anterior anului în care este datorată plata anuală. Ajustările acestei chei de contribuție sunt prevăzute în Anexa I.

6. Contribuția operațională se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor de angajament înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul aplicabil pentru finanțarea Programului.

7. Taxa de participare reprezintă 4% din contribuția operațională anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) ale prezentului articol și este eșalonată în conformitate cu Anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajustări sau corecții retroactive.

8. Uniunea furnizează Republicii Moldova informații cu privire la participarea sa financiară, astfel cum sunt incluse în informațiile bugetare, contabile, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește Programul. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii și ale Republicii Moldova în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Republica Moldova este îndreptățită să le primească în temeiul Anexei II.

9. Toate contribuțiile Republicii Moldova sau toate plățile efectuate de Uniune, precum și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Monitorizare, evaluare și raportare

1. Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea Programului, participarea Republicii Moldova la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Republica Moldova.

2. Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă în legătură cu finanțarea din partea Uniunii în temeiul prezentului acord sunt stabilite în Anexa II.

Articolul 5

Dispoziții finale

1. Prezentul Acord intră în vigoare la data la care Părțile își comunică reciproc finalizarea propriilor proceduri interne necesare în acest scop.

2. Prezentul Acord se aplică de la 1 ianuarie 2024. Prezentul Acord rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor și activităților sau a părților acestora, finanțate din Program, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului Acord între Părți ce urmează a fi completate.

3. Uniunea și Republica Moldova pot aplica prezentul Acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care Părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

4. În cazul în care Republica Moldova notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord, prezentul Acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care va constitui data încetării în sensul prezentului Acord.

5. Aplicarea prezentului Acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată a contribuției financiare datorate de Republica Moldova în conformitate cu punctul II alineatul 3 din Anexa I.

Uniunea Europeană notifică Republicii Moldova suspendarea aplicării prezentului Acord printr-o scrisoare oficială de notificare care produce efecte în termen de 30 de zile de la primirea acestei notificări de către Republica Moldova.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului Acord, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova nu sunt eligibile să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire se consideră încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Republica Moldova înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul Acord continuă să se aplice acestor angajamente juridice.

Odată ce primește cuantumul întreg al contribuției financiare sau operaționale, Uniunea Europeană transmite imediat Republicii Moldova o notificare în acest sens. Suspendarea se revocă cu efect imediat după această notificare.

Începând cu data la care suspendarea este revocată, entitățile juridice din Republica Moldova sunt din nou eligibile în cadrul procedurilor de atribuire lansate după această dată și al procedurilor de atribuire lansate înainte de această dată, pentru care termenele de depunere a cererilor nu au expirat.

6. Oricare dintre Părți poate denunța prezentul Acord în orice moment printr-o notificare scrisă cu privire la intenția sa de a denunța prezentul Acord.

Denunțarea produce efecte în termen de trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă este primită de către destinatar. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului Acord.

7. În cazul în care prezentul Acord încetează să se aplice provizoriu în conformitate cu alineatul (4) sau încetează în conformitate cu alineatul (6), Părțile convin următoarele:

(a) proiectele sau acțiunile, activitățile sau părți ale acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în timpul aplicării provizorii și/sau după intrarea în vigoare a prezentului Acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului Acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul Acord;

(b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul Acord încetează să se aplice sau este denunțat se plătește în conformitate cu articolul 3.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării provizorii a prezentului Acord.

8. Prezentul Acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al Părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură ca cea aplicabilă pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

9. Anexele la prezentul Acord și Protocolul privind suspendarea contribuției financiare a Republicii Moldova din cauza circumstanțelor foarte excepționale cauzate de războiul neprovocat de agresiune împotriva Ucrainei fac parte integrantă din prezentul Acord.

Prezentul Acord se redactează în dublu exemplar în limbile engleză și română, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la ...Bruxelles....., la data de 15 Oct, anul 2024...

Pentru Uniune,

Încheiat la Bruxelles, la data de 15 Oct, anul 2024....

Pentru Republica Moldova

ANEXA I: *Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la programul Justiție (2021-2027)*

ANEXA II: *Buna gestiune financiară*

Anexa I

Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la programul Justiție (2021-2027)

I. Calcularea contribuției financiare a Republicii Moldova

1. Contribuția financiară a Republicii Moldova la Program se stabilește anual în mod proporțional cu cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării Programului.
2. Taxa de participare menționată la articolul 3 (7) din prezentul Acord se introduce progresiv, după cum urmează:
   - 2024: 2%;
   - 2025: 2.5%;
   - 2026: 3%;
   - 2027: 4%.
3. În conformitate cu articolul 3 (5) din prezentul Acord, contribuția operațională care trebuie plătită de Republica Moldova pentru a participa la Program va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

   Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

   $$\text{Cheia de contribuție ajustată} = \text{Cheia de contribuție} \times \text{Coeficient}$$

   Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,70.

II. Plata contribuției financiare a Republicii Moldova

Comisia comunică Republicii Moldova, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Republicii Moldova la Program;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 (7) din prezentul Acord.

Pe baza Proiectului său de Buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, cel târziu până în luna aprilie al fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Republicii Moldova, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului Acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede că plata contribuției Republicii Moldova va fi efectuată cel mai târziu la 45 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

Pentru primul an de implementare a prezentului Acord, Comisia va lansa o singură cerere de fonduri, în termen de 60 de zile de la semnarea prezentului Acord.

3. Republica Moldova își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului Acord în conformitate cu punctul II din prezenta Anexă. În cazul în care Republica Moldova nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

   Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Republica Moldova a unei dobânzi de întârziere, care se aplică soldului începând cu data scadenței.

   Rata dobânzii pentru cuantumurile neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu trei puncte procentuale și jumătate.

   În cazul în care întârzierea la plata contribuției este de așa natură încât să compromită în mod semnificativ implementarea și gestionarea Programului, participarea Republicii Moldova la Program. va fi suspendată de către Comisie în condiții de neplată în termen de 20 de zile lucrătoare de la trimiterea unei scrisori oficiale de atenționare, fără a aduce atingere obligațiilor Uniunii în conformitate cu acordurile de grant și/sau contractele deja încheiate, corespunzătoare punerii în aplicare a acțiunilor indirecte pentru care a fost selectată Republica Moldova.

Anexa II

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare şi recuperare

Articolul 1
Revizuiri şi audituri

1. Uniunea Europeană are dreptul de a efectua, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituţii sau organisme ale Uniunii şi astfel cum se prevede în acordurile şi/sau contractele relevante, revizuiri şi audituri tehnice, ştiinţifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reşedinţa în Republica Moldova sau la sediul oricărei entităţi juridice stabilite în Republica Moldova care primeşte finanţare din partea Uniunii Europene, precum şi la domiciliul sau sediul oricărui terţ implicat în execuţia fondurilor Uniunii Europene care îşi are reşedinţa sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste revizuiri şi audituri pot fi efectuate de agenţii instituţiilor şi ai organismelor Uniunii Europene, în special de Comisia Europeană şi de Curtea de Conturi Europeană, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

2. Agenţii instituţiilor şi ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene şi ai Curţii de Conturi Europene, precum şi celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spaţii, lucrări şi documente (atât în format electronic, cât şi în format tipărit), precum şi la toate informaţiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obţine copii fizice/electronice şi extrase ale oricărui document sau ale conţinutului oricărui mediu de stocare a datelor deţinut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terţul auditat.

3. Republica Moldova nu împiedică şi nu obstrucţionează în niciun fel dreptul de intrare în Republica Moldova şi nici accesul agenţilor şi altor persoane menţionate la alineatul (2) la domiciliile/sediile persoanelor în scopul îndeplinirii sarcinilor menţionate la prezentul articol.

4. Revizuirile şi auditurile pot fi efectuate şi după suspendarea aplicării prezentului Acord în temeiul articolului 5 (5) din prezentul Acord, încetării aplicării provizorii sau după denunţarea sa, în termenii stabiliţi în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituţii sau organisme ale Uniunii Europene şi astfel cum se prevede în acordurile şi/sau contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuţie a bugetului Uniunii Europene asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului Acord în temeiul articolului 5 (5), încetării aplicării provizorii sau denunţării.

Articolul 2
Combaterea neregulilor, a fraudelor şi a altor infracţiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia Europeană şi Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfăşoare investigaţii administrative, inclusiv controale şi inspecţii la faţa locului, pe teritoriul

Republicii Moldova. Aceste investigații se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite de actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

2. Autoritățile competente din Republica Moldova informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

3. Controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova.

4. Controalele și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Republica Moldova desemnată de către Guvernul Republicii Moldova. Autorității desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al controalelor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Republica Moldova pot participa la controalele și inspecțiile la fața locului.

5. La cererea autorităților din Republica Moldova, controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate împreună cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentația, inclusiv datele informatice, cu privire la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru buna desfășurare a controalelor și inspecțiilor la fața locului. Aceștia pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unui control sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Republica Moldova, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia Europeană sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a controlului sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, în special pentru protejarea dovezilor.

8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Republica Moldova cu privire la rezultatul acestor controale și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Republica Moldova orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării controlului sau a inspecției la fața locului.

9. Fără a aduce atingere aplicării legislației penale a Republicii Moldova, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor juridice sau fizice din Republica Moldova care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

10. În scopul punerii în aplicare corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova fac schimb periodic de informații și, la cererea uneia dintre Părțile la prezentul Acord, se consultă reciproc.

11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Republica Moldova desemnează un punct de contact.

12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații se protejează în conformitate cu normele aplicabile.

13. Autoritățile din Republica Moldova cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3
Recuperarea creanțelor și executarea silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din Programul Justiție, constituie titluri executorii în Republica Moldova. Ordinul de executare silită este anexat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Republicii Moldova. Guvernul Republicii Moldova face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4 din prezenta Anexă, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice cu reședința în Republica Moldova și entităților juridice stabilite în Republica Moldova. Executarea silită se realizează în conformitate cu legea și regulile de procedură din Republica Moldova.

2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în aplicarea unei clauze arbitrale cuprinse într-un contract sau acord în legătură cu programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii sunt executorii în Republica Moldova în același mod ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea lor. Cu toate acestea, plângerile privind executarea neregulamentară sunt de competența instanțelor din Republica Moldova.

Articolul 4
Comunicare și schimb de informații

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea Programului Justiție sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Republica Moldova sau cu orice

entitate juridică stabilită în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste persoane, entități și părți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii și în temeiul contractelor ori al acordurilor încheiate în vederea implementării programului.

PROTOCOL PRIVIND SUSPENDAREA CONTRIBUȚIEI FINANCIARE A REPUBLICII MOLDOVA CA URMARE A CIRCUMSTANȚELOR CU TOTUL EXCEPȚIONALE CAUZATE DE RĂZBOIUL DE AGRESIUNE NEPROVOCAT ÎMPOTRIVA UCRAINEI

Părțile,

AVÂND ÎN VEDERE articolul 3, articolul 5 alineatul (5) și anexa I la prezentul acord,

AVÂND ÎN VEDERE Acordul sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind suspendarea obligațiilor financiare ale Republicii Moldova pentru participarea sa la toate programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021 și privind anularea integrală a creanțelor constatate în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046,

CONVENIND asupra următoarelor dispoziții, care se anexează la Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (denumit în continuare "Acordul de asociere") și completează anexa la acord sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Republica Moldova, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind suspendarea obligațiilor financiare ale Republicii Moldova pentru participarea sa la toate programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021 și privind anularea integrală a creanțelor stabilite în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046:

Articolul 1

1. Părțile convin că următoarele dispoziții ale Acordului de asociere se suspendă prin prezenta, în conformitate cu normele acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind suspendarea obligațiilor financiare ale Republicii Moldova pentru participarea sa la toate programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021 și privind anularea integrală a creanțelor stabilite în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046:

- Articolul 3 „Contribuția financiară"
- Articolul 5 alineatul (5) „Dispoziții finale"
- Anexa I – „Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la Programul "Justiție" (2021-2027)"

2. Pentru evitarea oricărui dubiu, suspendarea dispozițiilor menționate la alineatul (1) din prezentul articol încetează în conformitate cu normele stabilite în Acordul sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind suspendarea obligațiilor financiare ale Republicii Moldova pentru participarea sa la toate

programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021 și privind anularea integrală a creanțelor stabilite în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

Articolul 2

1. După intrarea în vigoare a Acordului de asociere, suspendarea prevăzută la articolul 1 din prezentul Protocol intră în vigoare odată cu intrarea în vigoare a Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind suspendarea obligațiilor financiare ale Republicii Moldova pentru participarea sa la toate programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021 și privind anularea integrală a creanțelor stabilite în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

2. Prezentul Protocol expiră la data la care intră în vigoare rezilierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind suspendarea obligațiilor financiare ale Republicii Moldova pentru participarea sa la toate programele Uniunii începând cu 1 ianuarie 2021 și anularea integrală a creanțelor stabilite în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

Ref. Ares(2024)7121583 - 08/10/2024

EUROPEAN
COMMISSION

Brussels, 6.9.2024
C(2024) 6225 final

ANNEX

ANNEX

to the

COMMISSION DECISION

on the approval, signature and provisional application of an international agreement between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the participation of the Republic of Moldova in the Union programme Justice

INTERNATIONAL AGREEMENT

between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the participation of the Republic of Moldova in the Union programme Justice

The European Commission (hereinafter referred to as 'the Commission'), on behalf of the European Union,

of the one part,

and

the Government of the Republic of Moldova (hereinafter referred to as 'the Republic of Moldova'),

of the other part,

hereinafter referred to as 'the Parties'

WHEREAS the Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part[1], contains Protocol I on a Framework Agreement between the European Union and the Republic of Moldova on the general principles for the participation of the Republic of Moldova in Union programmes[2] which stipulates that the specific terms and conditions regarding the participation of the Republic of Moldova in each particular programme, in particular the financial contribution payable and the reporting and evaluation procedures, are to be determined in a Memorandum of Understanding between the European Commission, acting on behalf of the Community, and the competent authorities of the Republic of Moldova on the basis of the criteria established by the programmes concerned[3];

WHEREAS the Union Justice Programme (hereinafter referred to as 'the Programme' or 'the Justice Programme') was established by Regulation (EU) 2021/693 of the European Parliament and of the Council establishing the Justice Programme and repealing Regulation (EU) No 1382/2013[4] (hereinafter referred to as 'Regulation (EU) 2021/693');

WHEREAS the specific terms and conditions of the association should be determined by an international agreement between the Union and the associated country;

SHARING the general objective of the Programme of contributing to the further development of a European area of justice based on the rule of law including the independence and impartiality of the judiciary, on mutual recognition and mutual trust, and on judicial cooperation thereby also strengthening democracy, the rule of law and the protection of fundamental rights.

RECOGNISING the general principles as set out in Regulation (EU) 2021/693;

---

[1] OJ L 260, 30.8.2014, p. 4.
[2] OJ L 260, 30.8.2014, p. 619.
[3] This International Agreement constitutes and has the same legal effects as a Memorandum of Understanding stated under the Protocol on the general principles for the participation of the Republic of Moldova in Community programmes.
[4] OJ L 156, 05.05.2021, p. 21.

CONSIDERING that as key partners, associated countries should aim to participate fully in the Programme. Therefore, adherence of associated countries to the objectives of the programme should be sought and namely to facilitate and support judicial cooperation in civil and criminal matters, to promote the rule of law and the independence and impartiality of the judiciary, to fostering a common legal and judicial culture as well as a culture based on the rule of law, and to facilitate effective and non-discriminatory access to justice for all, and effective remedy

RECOGNISING the common desire of the Parties to further develop, strengthen, stimulate and extend their relations and cooperation in the field of judicial cooperation and access to justice based on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights;

Article 1

Scope of the association

The Republic of Moldova shall participate as associated country in and contribute to all parts of the Justice Programme referred to in Article 3 of Regulation (EU) 2021/693 of the European Parliament and of the Council.

Article 2

Terms and conditions of participation in the Justice Programme

1. The Republic of Moldova shall participate in the Programme in accordance with the conditions laid down in Protocol I on a Framework Agreement between the European Union and the Republic of the Republic of Moldova on the general principles for the participation of the Republic of Moldova in Union programmes, and under the terms and conditions set forth in this Agreement, in the legal act referred to in Article 1 of this Agreement, as well as in any other rules pertaining to the implementation of the Programme, in their most up-to-date versions.

2. Unless otherwise provided for in the terms and conditions referred to in paragraph 1 of this Article, legal entities established in the Republic of Moldova may participate in actions of the Programme under conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the Union, including respect for EU restrictive measures[5].

3. Representatives of the Republic of Moldova shall have the right to participate as observers in the committee referred to in Article 18 of Regulation 2021/693, without voting rights and for points which concern the Republic of Moldova. The committee shall meet without the presence of the representatives of the Republic of Moldova at the time of voting. the Republic of Moldova will be informed of the result.

[5] The EU restrictive measures are adopted pursuant to Article 29 of the Treaty on the European Union or Article 215 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

4. Travel costs and subsistence expenses incurred by representatives and experts of the Republic of Moldova for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 18 of Regulation (EU) 2021/693, or in other meetings related to the implementation of the Programme, shall be reimbursed by the European Union on the same basis as and in accordance with the procedures in force for representatives of the Member States of the European Union.

5. The Parties shall make every effort, within the framework of the existing provisions, to facilitate the free movement and residence of participants in the activities covered by this Agreement and to facilitate cross-border movement of goods and services intended for use in such activities.

6. The Republic of Moldova shall take all necessary measures, as appropriate, to ensure that goods and services, purchased in the Republic of Moldova or imported into the Republic of Moldova, which are partially or entirely financed pursuant to the grant agreements and/or contracts concluded for the realisation of the activities in accordance with this Agreement, are exempted from customs duties, import duties and other fiscal charges, including the VAT, that are applicable in the Republic of Moldova.

7. English shall be used for the procedures related to requests, contracts and reports, as well as for other administrative aspects of the Programme.

Article 3

Financial contribution

1. Participation of the Republic of Moldova or of legal entities of the Republic of Moldova in the Programme shall be subject to the Republic of Moldova contributing financially to the Programme and the related management, execution and operation costs under the general budget of the Union (hereinafter referred to as the 'Union budget').

2. The financial contribution shall take the form of the sum of:
   a) an operational contribution; and
   b) a participation fee.

3. The financial contribution shall take the form of an annual payment made in one instalment, and in accordance with the call for funds request and shall be due no later than 45 days after the date of the call.

4. The operational contribution shall cover operational and support expenditure of the Programme and be additional both in commitment and payment appropriations to the amounts entered in the Union budget definitively adopted for the Programme.

5. The operational contribution shall be based on a contribution key defined as the ratio of the Gross Domestic Product (GDP) of the Republic of Moldova at market prices to the GDP of the Union at market prices. The GDPs at market prices to be applied shall be

determined by the dedicated Commission services based on the most recent statistical data available for budget calculations in the year prior to the year in which the annual payment is due. Adjustments to this contribution key are laid down in Annex I.

6. The operational contribution shall be calculated applying the contribution key, as adjusted, to the commitment appropriations entered in the Union budget definitively adopted for the applicable year for financing the Programme.

7. The participation fee shall be 4% of the annual operational contribution as calculated in accordance with paragraphs 5 and 6 of this Article and shall be phased in as set out in Annex I. The participation fee shall not be subject to retrospective adjustments or corrections.

8. The Union shall provide the Republic of Moldova with information in relation to its financial participation as included in the budgetary, accounting, performance and evaluation related information provided to the Union budgetary and discharge authorities concerning the Programme. That information shall be provided having due regard to the Union's and the Republic of Moldova's confidentiality and data protection rules and shall be without prejudice to the information which the Republic of Moldova is entitled to receive under Annex II.

9. All contributions of the Republic of Moldova or payments from the Union, and the calculation of amounts due or to be received shall be made in euro.

Article 4

Monitoring, Evaluation and Reporting

1. Without prejudice to the responsibilities of the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the Court of Auditors of the European Union in relation to monitoring and evaluation of the Programme, the participation of the Republic of Moldova in that Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission and the Republic of Moldova.

2. The rules concerning sound financial management, including the financial control, recovery and other antifraud measures in relation to Union funding under this Agreement are laid down in Annex II.

Article 5

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.

2. This Agreement shall apply from 1 January 2024. It shall remain in force for as long as is necessary for all the projects, actions, activities and parts thereof financed from the

Programme, all the actions necessary to protect the financial interests of the European Union and all the financial obligations stemming from the implementation of this Agreement between the Parties to be completed.

3. The Union and the Republic of Moldova may apply this Agreement provisionally in accordance with their respective internal procedures and legislation. The provisional application shall begin on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.

4. Should the Republic of Moldova notify the Commission acting on behalf of the Union that it will not complete its internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement, this Agreement shall cease to apply provisionally on the date of receipt of this notification by the Commission, which shall constitute the cessation date for the purposes of this Agreement.

5. The application of this Agreement may be suspended by the European Union in case of non-payment of the financial contribution due by the Republic of Moldova in accordance with point II paragraph 3 of Annex I.

Suspension of the application of this Agreement shall be notified by the European Union to the Republic of Moldova by a formal letter of notification which shall take effect 30 days following the receipt of this notification by the Republic of Moldova.

In case the application of this Agreement is suspended, legal entities established in the Republic of Moldova shall not be eligible to participate in award procedures not yet completed when the suspension takes effect. An award procedure shall be considered completed when legal commitments have been entered into as a result of that procedure.

The suspension does not affect the legal commitments entered into with the legal entities established in the Republic of Moldova before the suspension took effect. This Agreement shall continue to apply to such legal commitments.

The European Union shall immediately notify the Republic of Moldova once the entire amount of the financial or operational contribution due has been received by it. The suspension shall be lifted with an immediate effect upon this notification.

As of the date when the suspension is lifted, legal entities of the Republic of Moldova shall be again eligible in award procedures launched after this date and in award procedures launched before this date, for which the deadlines for submission of applications has not expired.

6. Either Party may terminate this Agreement at any time by a written notification informing of the intent to terminate it.

The termination shall take effect three calendar months after the date on which the written notification reaches its addressee. The date on which the termination takes effect shall constitute the termination date for the purposes of this Agreement.

7. Where this Agreement ceases to apply provisionally in accordance with paragraph (4) or is terminated in accordance with paragraph (6), the Parties agree that:

(a) projects or actions, activities or parts thereof in respect of which legal commitments have been entered into during the provisional application and/or after the entry into force of this Agreement, and before this Agreement ceases to apply or is terminated shall continue until their completions under the conditions laid down in this Agreement;

(b) the annual financial contribution of the year N during which this Agreement ceases to apply provisionally or is terminated shall be paid in accordance with Article 3.

The Parties shall settle by common consent any other consequences of termination or cessation of provisional application of this Agreement.

8. This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties. The entry into force of the amendments will follow the same procedure as that applicable for the entry into force of this Agreement.

9. The Annexes and the Protocol on the suspension of the financial contribution by the Republic of Moldova due to the very exceptional circumstances caused by the unprovoked war of aggression against Ukraine to this Agreement shall form an integral part of this Agreement.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in English and Romanian, each text being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Done at Brussels, this ..... day of 15 October in the year 2024

For the Union,

Done at Brussels, this ..... day of 15 October in the year 2024

For the Republic of Moldova,

ANNEX I: Rules governing the financial contribution of the Republic of Moldova to the Justice Programme (2021-2027)

ANNEX II: Sound Financial Management

PROTOCOL: Protocol on the suspension of the financial contribution by the Republic of Moldova due to the very exceptional circumstances caused by the unprovoked war of aggression against Ukraine

Annex I

Rules governing the financial contribution of the Republic of Moldova to the Justice Programme (2021-2027)

I. Calculation of the Republic of Moldova's financial contribution

1. The financial contribution of the Republic of Moldova to the Programme shall be established on a yearly basis in proportion to, and in addition to, the amount available each year in the Union budget for commitment appropriations needed for the management, execution and operation of the Programme.

2. The participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement shall be phased in as follows:
   - 2024: 2%;
   - 2025: 2.5%;
   - 2026: 3%;
   - 2027: 4%.

3. In accordance with Article 3(5) of this Agreement, the operational contribution to be paid by the Republic of Moldova for its participation in the Programme will be calculated for the respective financial years by applying an adjustment to the contribution key.

   The adjustment to the contribution key shall be:

   $$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times Coefficient$$

   The coefficient used for the above calculation to adjust the contribution key shall be 0.70.

II. Payment of the Republic of Moldova's financial contribution

The Commission shall communicate to the Republic of Moldova, as soon as possible and at the latest when issuing the first call for funds of the financial year, the following information:

a. the amounts in commitment appropriations in the Union budget definitively adopted for the year in question for the budget lines covering participation of the Republic of Moldova, in the Programme;

b. the amount of the participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement.

On the basis of its Draft Budget, the Commission shall provide an estimate of information for the following year under points (a) and (b) as soon as possible, and, at the latest, by 1 September of the financial year.

2. The Commission shall issue, at the latest in April of each financial year, a call for funds to the Republic of Moldova corresponding to its contribution under this Agreement. Each call for funds shall provide for the payment of the Republic of Moldova's contribution not later than 45 days after the call for funds is issued.

   For the first year of implementation of this Agreement, the Commission shall issue a single call for funds, within 60 days of the signature of this Agreement.

3. The Republic of Moldova shall pay its financial contribution under this Agreement in accordance with point II of this Annex. In the absence of payment by the Republic of Moldova by the due date, the Commission shall send a formal letter of reminder.

   Any delay in the payment of the financial contribution shall give rise to the payment of default interest by the Republic of Moldova on the outstanding amount from the due date.

   The interest rate for amounts receivable not paid on the due date shall be the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of *the Official Journal of the European Union*, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by three and a half percentage points.

   In case the delay in the payment of the contribution is such that it may significantly jeopardise the implementation and management of the Programme, participation of the Republic of Moldova in the Programme will be suspended by the Commission following the absence of payment 20 working days after a formal letter of reminder, without prejudice to the Union's obligations according to grant agreements and/or contracts already concluded pertaining to the implementation of the indirect actions for which the Republic of Moldova was selected.

Annex II

Sound Financial Management

Protection of financial interests and recovery

Article 1
Reviews and audits

1. The European Union shall have the right to conduct, in accordance with the applicable acts of one or more Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts, technical, scientific, financial, or other types of reviews and audits on the premises of any natural person residing in or any legal entity established in the Republic of Moldova and receiving European Union funding, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in the Republic of Moldova. Such review and audits may be carried out by the agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, or by other persons mandated by the European Commission.

2. The agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, and the other persons mandated by the European Commission, shall have appropriate access to sites, works and documents (both in electronic and paper versions) and to all the information required in order to carry out such audits, including the right of obtaining a physical/electronic copy of, and extracts from, any document or the contents of any data medium held by the audited natural or legal person , or by the audited third party.

3. The Republic of Moldova shall not prevent or raise any particular obstacle to the right of entrance in the Republic of Moldova and to the access to the premises of the agents and other persons referred to in paragraph 2 on the grounds of the exercise of their duties referred to in this Article.

4. The reviews and audits may be carried out, also after the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 5(5) the cessation of provisional application or its termination, on the terms laid down in the applicable acts of one or more European Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts in relation to

any legal commitment implementing the European Union budget entered into by the European Union before the date on which the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 5(5), the cessation of provisional application or termination of this Agreement takes effect.

Article 2
Fight against irregularities, fraud and other criminal offences affecting the financial interests of the Union

1. The European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF) shall be authorised to carry out administrative investigations, including on-the-spot checks and inspections, on the territory of the Republic of Moldova. These investigations shall be carried out in accordance with the terms and conditions established by applicable acts of one or more Union institutions.
2. The competent authorities of the Republic of Moldova shall inform the European Commission or OLAF within reasonable time of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity, fraud or other illegal activity affecting the financial interests of the Union.
3. On-the-spot checks and inspections may be carried out on the premises of any natural person residing in or legal entity established in the Republic of Moldova and receiving Union funds, as well as of any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in the Republic of Moldova.
4. On-the-spot checks and inspections shall be prepared and conducted by the European Commission or OLAF in close collaboration with the competent authority of the Republic of Moldova designated by the government of the Republic of Moldova. The designated authority shall be notified a reasonable time in advance of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide assistance. To that end, the officials of the competent authorities of the Republic of Moldova may participate in the on-the-spot checks and inspections.
5. Upon request by the authorities of the Republic of Moldova, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with the European Commission or OLAF.

6. Commission agents and OLAF staff shall have access to all the information and documentation, including computer data, on the operations concerned, which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may, in particular, copy relevant documents.

7. Where the person, entity or another third party resists an on-the-spot check or inspection, the authorities of the Republic of Moldova, acting in accordance with national rules and regulations, shall assist the European Commission or OLAF, to allow them to fulfil their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection. This assistance shall include taking the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.

8. The European Commission or OLAF shall inform the authorities of the Republic of Moldova of the result of such checks and inspections. In particular, the European Commission or OLAF shall report as soon as possible to the competent authority of the Republic of Moldova any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to their notice in the course of the on-the-spot check or inspection.

9. Without prejudice to application of the criminal law of the Republic of Moldova, the European Commission may impose administrative measures and penalties on legal or natural persons of the Republic of Moldova participating in the implementation of a programme or activity in accordance with European Union legislation.

10. For the purposes of proper implementation of this Article, the European Commission or OLAF and the competent authorities of the Republic of Moldova shall regularly exchange information and, at the request of one of the parties to this Agreement, consult each other.

11. In order to facilitate effective cooperation and exchange of information with OLAF, the Republic of Moldova shall designate a contact point.

12. Information exchanged between the European Commission or OLAF and the competent authorities of the Republic of Moldova shall take place having due regard to the confidentiality requirements. Personal data included in the exchange of information shall be protected in accordance with applicable rules.

13. The authorities of the Republic of Moldova shall cooperate with the European Public Prosecutor's Office to allow it to fulfil its duty to investigate, prosecute and bring to judgment the perpetrators of, and accomplices to, criminal offences affecting the financial interests of the European Union in accordance with the applicable legislation.

Article 3
Recovery and enforcement

1. Decisions adopted by the European Commission imposing a pecuniary obligation on legal or natural persons other than States in relation to any claims stemming from the Justice Programme shall be enforceable in the Republic of Moldova. The order for enforcement shall be appended to the decision, without any other formality than a verification of the authenticity of the decision by the national authority designated for this purpose by the government of the Republic of Moldova. The government of the Republic of Moldova shall make known its designated national authority to the Commission and the Court of Justice of the European Union. In accordance with Article 4 of this Annex, the European Commission shall be entitled to notify such enforceable decisions directly to persons residing and legal entities established in the Republic of Moldova. Enforcement shall take place in accordance with the law and rules of procedure of the Republic of Moldova.

2. Judgments and orders of the Court of Justice of the European Union delivered in application of an arbitration clause contained in a contract or agreement in relation to Union programmes, activities, actions or projects shall be enforceable in the Republic of Moldova in the same manner as European Commission decisions referred to in paragraph 1.

3. The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to review the legality of the decision of the Commission referred to in paragraph 1 and to suspend its enforcement. However, the Courts of the Republic of Moldova shall have jurisdiction over complaints that enforcement is being carried out in an irregular manner.

Article 4
Communication and exchange of information

The European Union institutions and bodies involved in the implementation of the Justice Programme, or in controls over that programme, shall be entitled to communicate directly, including through electronic exchange systems, with any natural person residing in or legal entity established in the Republic of Moldova and receiving Union funds, as well as any third

party involved in the implementation of Union funds residing or established in the Republic of Moldova. Such persons, entities and parties may submit directly to the European Union institutions and bodies all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the European Union legislation applicable to the Union programme and of the contracts or agreements concluded to implement that programme.

PROTOCOL ON THE SUSPENSION OF THE FINANCIAL CONTRIBUTION BY THE REPUBLIC OF MOLDOVA DUE TO THE VERY EXCEPTIONAL CIRCUMSTANCES CAUSED BY THE UNPROVOKED WAR OF AGGRESSION AGAINST UKRAINE

The Parties,

HAVING REGARD to Articles 3 and 5(5) and Annex I to this Agreement,

HAVING REGARD to the Agreement in the form of an Exchange of Letters between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the suspension of the Republic of Moldova's financial obligations for its participation in all Union programmes as of 1 January 2021 and on the cancelling in full of the established amounts receivable in accordance with Regulation (EU, Euratom) 2018/1046,

HAVING AGREED UPON the following provisions, which shall be annexed to the Agreement between the European Union and the Republic of Moldova on the participation of the Republic in Moldova in the Union Justice Programme (hereinafter referred to as "the Association Agreement") and shall supplement the Annex to the Agreement in the form of an Exchange of Letters between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the suspension of the Republic of Moldova's financial obligations for its participation in all Union programmes as of 1 January 2021 and on the cancelling in full of the established amounts receivable in accordance with Regulation (EU, Euratom) 2018/1046:

Article 1

1. The Parties agree that the following provisions of the Association Agreement are hereby suspended in line with the rules of the Agreement in the form of an Exchange of Letters between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the suspension of Republic of Moldova's financial obligations for its participation in all Union programmes as of 1 January 2021 and on the cancelling in full of the established amounts receivable in accordance with Regulation (EU, Euratom) 2018/1046:

- Article 3 'Financial contribution'
- Article 5(5) 'Final provisions'
- Annex I – 'Rules governing the financial contribution of the Republic of Moldova to the Justice Programme (2021-2027)'

2. For the avoidance of doubt, the suspension of the provisions mentioned in paragraph 1 of this article shall be terminated in accordance with the rules set out in the Agreement in the form of an Exchange of Letters between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the suspension of the Republic of Moldova's financial obligations for its participation in all Union programmes as of 1 January 2021 and on the cancelling in full of the established amounts receivable in accordance with Regulation (EU, Euratom) 2018/1046.

Article 2

1. After the entry into force of the Association Agreement, the suspension provided for in Article 1 of this Protocol shall take effect once the Agreement in the form of an Exchange of Letters between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the suspension of the Republic of Moldova's financial obligations for its participation in all Union programmes as of 1 January 2021 and on the cancelling in full of the established amounts receivable in accordance with Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 enters into force.

2. This Protocol shall expire on the date the termination of the Agreement in the form of an Exchange of Letters between the European Union, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, on the suspension of Republic of Moldova's financial obligations for its participation in all Union programmes as of 1 January 2021 and on the cancelling in full of the established amounts receivable in accordance with Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 takes effect.

Prin prezenta, confirm că textul alăturat este copia certificată a Acordului Internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție", semnat la Bruxelles, la 15 octombrie 2024, originalul căruia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

Violeta AGRICI,
Șefa Direcției Drept Internațional a
Ministerului Afacerilor Externe

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA

Argumentarea oportunității ratificării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027)

A. Descrierea tratatului

Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027) (în continuare – Acord) reprezintă un tratat bilateral interstatal încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Din punct de vedere structural, Acordul este constituit din titlu, preambul, cinci articole și două anexe.

Acordul reprezintă un instrument prin intermediul căruia Republica Moldova va participa la programele Uniunii Europene consolidând astfel democrația, statul de drept și protecția drepturilor fundamentale. Acordul va intra în vigoare la data la care părțile își vor notifica reciproc finalizarea procedurilor interne necesare în acest scop. Prevederile acestuia se vor aplica retroactiv din data de 1 ianuarie 2024 și vor rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor și activităților finanțate din cadrul Programului, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a Acordului între părți.

Acordul nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al Părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură aplicabilă pentru intrarea în vigoare a Acordului. Oricare dintre Părți poate denunța Acordul în orice moment, printr-o notificare scrisă cu privire la intenția sa de a-l denunța. Denunțarea produce efecte în termen de trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă este primită de către destinatar. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul Acordului. Potrivit Protocolului, care reprezintă parte integrantă a Acordului, obligațiile Republicii Moldova de a achita contribuții financiare se suspendă.

B. Analiza de impact

Necesitatea ratificării Acordului derivă din aspirațiile Republicii Moldova de a-și dezvolta în continuare o cultură juridică și judiciară bazate pe statul de drept, în contextul reformelor din sectorul justiției.

Potrivit art. 1 al Acordului, Republica Moldova urmează să contribuie la următoarele componente ale Programului:

a) facilitarea și sprijinirea cooperării judiciare în materie civilă și penală și promovarea statului de drept și a independenței și imparțialității justiției, inclusiv prin sprijinirea eforturilor de îmbunătățire a eficacității sistemelor naționale de justiție și a executării efective a deciziilor;

b) sprijinirea și promovarea formării judiciare în vederea dezvoltării unei culturi juridice și judiciare comune, precum și a unei culturi bazate pe statul de drept, și sprijinirea și promovarea aplicării consecvente și efective a instrumentelor juridice ale Uniunii care sunt relevante în contextul Programului;

c) facilitarea accesului efectiv și nediscriminatoriu al tuturor la justiție, precum și posibilitatea obținerii unor măsuri reparatorii eficiente, inclusiv prin mijloace electronice (e-justiție), prin promovarea unor proceduri civile și penale eficiente și prin promovarea și sprijinirea drepturilor victimelor infracțiunilor, precum și a drepturilor procedurale ale suspecților și ale inculpaților în cadrul procedurilor penale.

Programul „Justiție" (JUST) oferă finanțare pentru sprijinirea cooperării judiciare atât în materie civilă, cât și penală, prin formarea judecătorilor și a altor practicieni din domeniul dreptului. Programul contribuie la dezvoltarea în continuare a unui spațiu european de justiție bazat pe statul de drept, inclusiv independența și imparțialitatea sistemului judiciar, recunoașterea reciprocă a hotărârilor judecătorești și cooperarea judiciară. Programul este destinat în primul rând autorităților naționale, care ar putea aplica pentru proiecte în domeniul reformei justiției, dar și organizațiilor societății civile, în special la capitolul accesului egal la justiție.

Acordul asigură dreptul entităților juridice stabilite în Republica Moldova de a participa la acțiunile Programului în condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniune.

C. Analiza oportunității

Ratificarea Acordului va asigura accesul la programe privind promovarea accesului efectiv la justiție al tuturor, și accesul efectiv la metodele alternative de soluționare a litigiilor. Acordul va consolida democrația, statul de drept și drepturile fundamentale.

Acordul nu are drept scop abordarea problemelor de ordin economic și de mediu. Acordul nu contravine Constituției Republicii Moldova și nici angajamentelor ce decurg din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Ratificarea Acordului nu necesită adoptarea unor acte normative noi sau modificarea celor existente în vederea implementării eficiente a prevederilor acestuia.

Implementarea Acordului nu necesită înființarea unor instituții naționale și internaționale sau modificarea celor existente. Cu privire la punctul de contact, această funcție va fi asigurată de Ministerul Justiției.

Reprezentanții Republicii Moldova vor participa în calitate de observatori la Comitetul pentru Programul „JUST", fără drept de vot și pentru punctele din agendă care vizează Republica Moldova, precum și la alte reuniuni legate de implementarea Programului.

Prevederile Acordului, care are o structură standard, instituie în sarcina părții semnatare o contribuție financiară anuală la Program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene. Contribuția financiară este formată dintr-o contribuție operațională și o taxă de participare. Urmare negocierilor purtate cu reprezentanții Departamentului Justiție și Consumatori al Comisiei Europene (DG JUST), a fost agreat un Protocol care constituie parte integrantă a Acordului și care suspendă aceste obligații financiare în cazul Republicii Moldova. Temei pentru introducerea acestui Protocol, în formă de anexă la Acord, servește *Acordul-cadru, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova și Comisia Europeană, pentru aplicarea suspendării contribuțiilor financiare ale Republicii Moldova la programele Uniunii Europene, semnat la 23 ianuarie 2024 la Chișinău,* ratificat prin Legea nr. 36/2024 din 29.02.2024.

Totodată, conform Acordului, Republica Moldova, după caz, va lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul Acord, urmează a fi scutite de taxe vamale,

taxe de import şi alte taxe fiscale, inclusiv TVA, care sunt aplicabile în Republica Moldova. De asemenea, în procesul de procurare a bunurilor şi serviciilor destinate realizării activităţilor finanţate prin Program, beneficiarii acestuia urmează să respecte prevederile stipulate în Hotărârea Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale şi vamale aferente realizării proiectelor de asistenţă tehnică şi investiţională în derulare, care cad sub incidenţa tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Acordul a fost semnat la Bruxelles, la 16 octombrie 2024. Din partea Republicii Moldova, Acordul a fost semnat de ministra justiţiei, dna Veronica MIHAILOV – MORARU, iar din partea Uniunii Europene – de comisarul european pentru justiţie, dl Didier REYNDERS. Acordul a fost semnat în limbile engleză şi română, ambele texte fiind deopotrivă autentice, textul în limba engleză fiind de referinţă.

Acordul va intra în vigoare la data la care părţile îşi vor notifica reciproc finalizarea procedurilor interne necesare în acest scop. De asemenea, prevederile acestuia se vor aplica retroactiv din data de 1 ianuarie 2024 şi vor rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor şi activităţilor finanţate din cadrul Programului, a tuturor acţiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene şi a tuturor obligaţiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a Acordului.

Având în vedere că Acordul va intra în vigoare după notificarea reciprocă privind finalizarea procedurilor interne de către ambele părţi, şi ţinând cont de prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaţionale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), conform cărora Parlamentul Republicii Moldova decide asupra ratificării tratatelor internaţionale încheiate în numele statului, considerăm că ratificarea acestui Acord de către Parlamentul Republicii Moldova este necesară şi oportună.

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2025.01.03 14:27:40 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Secretar de stat **Eduard SERBENCO**

Parlamentul
Republicii Moldova

CPE-04 nr.184
29 mai 2024

Comisia politică externă
și integrare europeană

Doamnei Veronica Mihailov-Moraru

Ministra Justiției

Doamna Ministră,

Cu referire la scrisorile nr. 08/4484 și 08/4485 din 15.05.2024 expediem alăturat avizele consultative ale Comisiei politică externă și integrare europeană, adoptate în ședința sa din 29.05.2024:

- privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027);
- privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori" (2021-2027).

Anexă: 2 file.

Cu respect,

Ina COȘERU
Președinta Comisiei

Executor: Constantin Butnaru
Tel.: +373 (022) 820 596; E-mail: constantin.butnaru@parlament.md

Parlamentul
Republicii Moldova

CPE-6 nr. 182
29 mai 2024

**Comisia politică externă
și integrare europeană**

AVIZ CONSULTATIV

privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027)

Comisia politică externă și integrare europeană, în cadrul ședinței din 29 mai 2024, a examinat repetat proiectul Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027), prin prisma Protocolului potrivit căruia obligațiile financiare ale Republicii Moldova ce derivă din prevederile Acordului urmează a fi suspendate, și, în temeiul art.7 alin.(2) și art.8[1] alin.(3) din Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova se pronunță în favoarea inițierii negocierilor și semnării acestuia.

Ina COȘERU
Președinta Comisiei

Executor: Constantin Butnaru
Tel.: +373 (022) 820 596; E-mail: constantin.butnaru@parlament.md

MINISTERUL FINANȚELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

03.05.2024 nr. *07/4-04/182*
La nr. *08/4153 din 30.04.2024*

Referitor la Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană

Ministerul Justiției

Cu referință la demersul Ministerului Justiției nr. 08/4153 din 30 aprilie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat *repetat* setul de materiale aferent procedurii de inițiere a negocierilor și aprobării semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027) și Protocolul adițional privind suspendarea plăților Republicii Moldova în cadrul programului, și în limitele competențelor funcționale, comunică lipsă de propuneri și obiecții.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roşca Dina
Date: 2024.05.03 09:38:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

Ex: Rotaru Ștefănița
Tel: 022-26-27-20
E-mail: stefanita-victoria.rotaru@mf.gov.md

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

nr. 15-1450 din 07.05.2024

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

Urmare examinării demersului nr. 08/4153 din 30.04.2024, referitor la avizarea repetată a setului de materiale privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării ***"Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027)***, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Secretar de Stat

Digitally signed by Ceban Cristina
Date: 2024.05.07 17:11:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cristina CEBAN

Gheorghe Plămădeală
tel.: 022-250-640
e-mail: gheorghe.plamadeala@mded.gov.md

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ŞI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chişinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • https://www.mfa.gov.md

Nr. DI/1/391- 4747 din 2 mai 2024
La nr. 08/4153 din 30 aprilie 2024

Ministerul Justiției

Prin prezenta, MAEIE a examinat setul de documente privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Urmare examinării setului de materiale s-a constatat faptul că Ministerul Justiției în Argumentarea necesității menționează despre posibilitatea aplicării provizorii a Acordului vizat, însă proiectul de tratat remis spre avizare nu stabilește prevederi care ar reglementa aplicarea provizorie a acestuia. În acest context, Ministerul Justiției urmează să reexamineze Argumentarea necesității și prevederile proiectului de Acord în vederea armonizării setului de materiale propus spre avizare și înlăturării oricăror discrepanțe.

La fel, Argumentarea necesității, capitolul Rezultatele negocierilor/Aspect procedural al semnării se va completa cu temeiurile juridice relevante și anume faptul că în baza prevederilor art. 7 și art. 8^1 alin. (3) din Legea nr. 595/1999 se solicită emiterea unei singure decizii cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării tratatului, fiind întrunite cele 2 condiții obligator-cumulative: (a) cazul de urgență a semnării tratatului internațional și (b) există temeiuri suficiente să se considere că proiectul tratatului propus spre semnare nu va conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului.

De asemenea, potrivit pct. 31 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, Argumentarea necesității va fi semnată de conducătorul organului responsabil pentru încheierea tratatului sau de locțiitorul acestuia. În speță, Argumentarea necesității urmează să fie semnată de către ministra justiție sau locțiitorul acesteia.

Totodată, se atrage atenția asupra faptului că, potrivit art. 7 alin. (2) și art. 8^1 (3) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, în cazul tratatelor internaționale specificate în art. 11 alin. (1), adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor asupra tratatului și aprobarea semnării acestuia este precedată de consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului. În acest scop, urmare obținerii avizelor ministerelor de resort, se consideră necesar solicitarea avizului consultativ al Comisiei.

Digitally signed by Mîțu Mihail
Date: 2024.05.03 12:02:15 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai MÎȚU
Secretar General

Red. Cristina Oleinic
tel. 0 22 578 271

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-78-4923 Chișinău 2 mai 2024

Ministerul Justiției

Referitor la demersul nr. 08/4153 din 30 aprilie 2024

Urmare a examinării repetate în contextul transmiterii spre reavizare a proiectului de *Decret privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul "Justiție" (2021-2027),* comunicăm următoarele.

Cu referire la proiectul Decretului, se propune introducerea în cuprinsul Articolului 1 a sintagmei „proiectului", astfel încât Articolului 1 să aibă următorul cuprins: *„Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul "Justiție" (2021-2027).*

Ce ține de argumentarea necesității inițierii negocierilor și aprobarea semnării acordului menționat supra se propune ajustarea structurii acestuia conform cerințelor specificate în anexele nr. 2, 3 și 4 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, după cum urmează:

- Secțiunea A (Descrierea tratatului), pct. 2. Informații privind conținutul tratatului, se va completa cu date privind termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului și modul de amendare a tratatului, în conformitate cu anexa nr. 2 la regulamentul menționat. Concomitent, la ultimul alineat sintgama "Potrivit Amendamentului" se va înlocui cu sintagma "Potrivit Protocolului".
- Secțiunea B (Analiza de impact), pct. 7. Aspectul temporar, având în vedere prevederea art. 3 al proiectului decretului, se va suplini cu informații privind necesitatea intrării în vigoare a decretului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Totodată, menționăm că în conformitate cu pct. 80 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 „În cazul în care textul definitivat al proiectului tratatului negociat conține diferențe de fond față de textul asupra căruia au fost inițiate negocieri, se prezintă copia de pe avizul consultativ repetat al Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului [...]".

Secretar general al Guvernului */semnat electronic/* **Artur MIJA**

Ex.: Mihaela Goleac
Tel.: 022-250-518
E-mail: mihaela.goleac@gov.md

Digitally signed by Mija Artur
Date: 2024.05.02 15:35:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) pe marginea inițierii negocierilor și aprobării semnării proiectului Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție" (2021-2027)
(avizare repetată, nr. 08/4153 din 30 aprilie 2024)

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene *Nr. 4747 – 4275 din 02.05.2024*	Urmare examinării setului de materiale s-a constatat faptul că Ministerul Justiției în Argumentarea necesității menționează despre posibilitatea aplicării provizorii a Acordului vizat, însă proiectul de tratat remis spre avizare nu stabilește prevederi care ar reglementa aplicarea provizorie a acestuia. În acest context, Ministerul Justiției urmează să reexamineze Argumentarea necesității și prevederile proiectului de Acord în vederea armonizării setului de materiale propus spre avizare și înlăturării oricăror discrepanțe.	**Se acceptă.** Redactat.
	La fel, Argumentarea necesității, capitolul Rezultatele negocierilor/Aspect procedural al semnării se va completa cu temeiurile juridice relevante și anume faptul că în baza prevederilor art. 7 și art. 8 1 alin. (3) din Legea nr. 595/1999 se solicită emiterea unei singure decizii cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării tratatului, fiind întrunite cele 2 condiții obligator-cumulative: (a) cazul de urgență a semnării tratatului internațional și (b) există temeiuri suficiente să se considere că proiectul tratatului propus spre semnare nu va conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului.	**Se acceptă.** Redactat.
	De asemenea, potrivit pct. 31 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, Argumentarea necesității va fi semnată de conducătorul organului responsabil pentru încheierea tratatului sau de locțiitorul acestuia. În speță, Argumentarea necesității urmează să fie semnată de către ministra justiție sau locțiitorul acesteia.	**Se acceptă**
	Totodată, se atrage atenția asupra faptului că, potrivit art. 7 alin. (2) și art. 81 (3) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, în cazul tratatelor internaționale specificate în art. 11 alin. (1), adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor asupra tratatului și aprobarea semnării acestuia este precedată de consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului. În acest scop, urmare obținerii avizelor ministerelor de resort, se consideră necesar solicitarea avizului consultativ al Comisiei.	**Se acceptă.** Proiectul Acordului va fi consultat repetat la Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului.
Ministerul Finanțelor *Nr. 07-4-04-182 din 03.05.2024*	Comunică lipsă de propuneri și obiecții.	

Cancelaria de Stat *Nr. 25-78-4923 din 02.05.2024*	Cu referire la proiectul Decretului, se propune introducerea în cuprinsul Articolului 1 a sintagmei „proiectului", astfel încât Articolului 1 să aibă următorul cuprins: „Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul "Justiție" (2021-2027).	**Nu se acceptă.**
	Ce ține de argumentarea necesității inițierii negocierilor și aprobarea semnării acordului menționat supra se propune ajustarea structurii acestuia conform cerințelor specificate în anexele nr. 2, 3 și 4 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, după cum urmează: - Secțiunea A (Descrierea tratatului), pct. 2. Informații privind conținutul tratatului, se va completa cu date privind termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului și modul de amendare a tratatului, în conformitate cu anexa nr. 2 la regulamentul menționat.	**Se acceptă**
	Concomitent, la ultimul alineat sintgama "Potrivit Amendamentului" se va înlocui cu sintagma "Potrivit Protocolului". - Secțiunea B (Analiza de impact), pct. 7.	**Se acceptă**
	Aspectul temporar, având în vedere prevederea art. 3 al proiectului decretului, se va suplini cu informații privind necesitatea intrării în vigoare a decretului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	**Se acceptă**
	Totodată, menționăm că în conformitate cu pct. 80 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 „În cazul în care textul definitivat al proiectului tratatului negociat conține diferențe de fond față de textul asupra căruia au fost inițiate negocieri, se prezintă copia de pe avizul consultativ repetat al Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului [...]".	**Se acceptă.** Proiectul Acordului va fi consultat repetat la Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării *Nr. 15-1450 din 07.05.2024*	Comunică lipsă de propuneri și obiecții.	

Secretar general adjunct

Digitally signed by Braniște Stela
Date: 2024.05.27 09:17:02 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Stela BRANIȘTE